

КОНВЕНЦИЯ НА ЮНЕСКО ЗА ОПАЗВАНЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА МНОГООБРАЗИЕТО ОТ ФОРМИ НА КУЛТУРНО ИЗРАЗЯВАНЕ

**(РАТИФИЦИРАНА СЪС ЗАКОН, ПРИЕТ ОТ 40-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА 22 НОЕМВРИ 2006 Г. - ДВ, БР. 97 ОТ 2006 Г. В СИЛА ЗА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ ОТ 18 МАРТ 2007 Г.)**

*Издадена от Министерството на културата
Обн. ДВ. бр.33 от 20 Април 2007г.*

Париж, 20 октомври 2005 г.

На своята 33-а сесия, състояла се в Париж от 3 до 21 октомври 2005 г., Генералната конференция на Организацията на обединените нации за образование, наука и култура,

Като потвърждава, че културното многообразие е присъщо качество на човечеството,

Съзнавайки, че културното многообразие представлява общо наследство на човечеството и че то трябва да бъде уважавано и запазено в полза на всички,

Отчитайки, че културното многообразие създава един богат и разнообразен свят, който разширява диапазона на избор, подхранва човешките възможности и стойности и представлява основна движеща сила за трайното развитие на общностите, на народите и на нациите,

Припомняйки, че културното многообразие, което процъфтява в условията на демокрация, на толерантност, на социална справедливост и взаимно уважение между народите и културите, е необходимо за мира и безопасността в местен, национален и международен мащаб,

Отбелязвайки значението на културното многообразие за цялостната реализация на човешките права и основни свободи, провъзгласени във Всеобщата декларация за правата на човека и в други световно признати документи,

Подчертавайки необходимостта от интегриране на културата като стратегически елемент в националните и международните политики на развитие и в международното сътрудничество в полза на развитието; в светлината на Декларацията на хилядолетието на ООН (2000 г.), която подчертава необходимостта от изкореняване на бедността,

Отчитайки, че културата се явява под различни форми във времето и пространството и че това многообразие намира израз не само в оригиналността и разнообразните форми на самобитност, но и в културното изразяване на народите и обществата, които съставляват човечеството,

Признавайки значението на традиционните умения като извор на нематериално и материално богатство и по-точно на системите от знания на коренните жители и техния положителен принос за трайното развитие, както и необходимостта от осигуряване на тяхното надеждно съхраняване и популяризиране,

Признавайки необходимостта от предприемане на мерки за опазване на многообразието от форми на културно изразяване, в това число и на неговото съдържание, особено когато тези форми са заплашени от изчезване или от сериозна промяна,

Подчертавайки значението на културата за социалното единство като цяло и по-специално на нейния принос за подобряване на статута и ролята на жените в обществото,

Съзнавайки, че културното многообразие се стимулира от свободния обмен на идеи и се подхранва от постоянния обмен и взаимодействие между културите,

Потвърждавайки, че свободата на мисълта, на изразяване на мнение и на информация, както и многообразието от медии създават условия за разцвет на формите на културно изразяване в рамките на обществата,

Признавайки, че многообразието от форми на културно изразяване, в това число и традиционните форми на културно изразяване, е важен фактор, който позволява на отделните хора и народи да изразяват и споделят с други народи своите идеи и ценности,

Припомняйки, че езиковото многообразие е основен елемент от културното многообразие, и потвърждавайки основната роля на образованието за опазване и развитие на формите на културно изразяване,

Отчитайки значението на жизнеспособността на културите за всички, включително за лицата от малцинствените групи и коренното население, проявяваща се в свободата да създават, да разпространяват и да препредават своите традиционни форми на културно изразяване, както и да имат свободен достъп до тях, за да ги използват за собственото си развитие,

Подчертавайки съществената роля на културното взаимодействие и творчество, които подхранват и обновяват формите на културно изразяване и изтъкват ролята на хората, работещи за развитие на културата в интерес на прогреса на цялото общество,

Признавайки значението на правото на интелектуална собственост за оказване на подкрепа на лицата, които участват в културното творчество,

Убедени, че културните дейности, културните продукти и услуги имат както икономически, така и културен характер, защото са носители на самобитност, на ценности и смисъл; следователно човек не трябва да взема предвид само тяхната търговска стойност,

Отбелязвайки, че ако процесите на глобализация, подпомагани от бързото развитие на информационните и комуникационните технологии, създават особено благоприятни условия за по-широко взаимодействие между културите, те в същото време създават препятствия за културното многообразие поради опасността от диспропорция между богатите и бедните страни,

Съзнавайки, че на ЮНЕСКО е възложена специалната мисия да гарантира зачитане на културното многообразие и да препоръчва създаването на целесъобразни международни споразумения за улесняване на свободното движение на идеи чрез слово и образ,

Позовавайки се на разпоредбите на международните документи, приети от ЮНЕСКО в областта на културното многообразие и осъществяване на културните права и по-точно на Всеобщата декларация за културното многообразие от 2001 г.,

Приема тази конвенция на 20 октомври 2005 г.

I. Цели и ръководни принципи

Цели

Член 1

Целите на тази конвенция са:

- (a) опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване;
- (b) създаване на условия за разцвет и свободно взаимодействие на различните култури с цел тяхното взаимно обогатяване;
- (c) поощряване на диалога между културите с цел осигуряване на интензивен и балансиран международен културен обмен в интерес на взаимното уважение на културите и за установяване на култура на мира;
- (d) насърчаване на межкултурния диалог с цел развитие на културното взаимодействие в полза на изграждане на мостове между народите;
- (e) поощряване на уважението към многообразните форми на културно изразяване и осъзнаване на тяхната стойност на местно, национално и международно равнище;
- (f) потвърждаване значението на връзката между културата и развитието за всички развиващи се страни; поощряване на действията, осъществявани на национално и международно равнище, за признаване на истинската стойност на тази връзка;
- (g) признаване на специфичното естество на културните дейности, продукти и услуги като носители на самобитност, ценности и смисъл;
- (h) утвърждаване на суверенното право на държавите да запазват, приемат и прилагат политики и мерки, които те считат за необходими, за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване на тяхна територия;
- (i) укрепване на международното сътрудничество и солидарност в дух на партньорство с цел разширяване на възможностите на развиващите се страни да съхранят и насърчат многообразието от форми на културно изразяване.

Ръководни принципи

Член 2

1. Принцип на зачитане правата на човека и основните свободи

Културното многообразие може да бъде запазено и стимулирано само ако са гарантирани човешките права и основните свободи, като свободното изразяване на мнение, свободата на информацията и комуникацията, както и възможността на отделните хора да избират формите на своето културно изразяване.

Никой не може да използва разпоредбите на тази конвенция, за да накърнява човешките права и основните свободи, провъзгласени от Всеобщата декларация за правата на човека или гарантирани от международното право, или да ги ограничава.

2. Принцип на суверенитет

В съответствие с Устава на Организацията на обединените нации и принципите на международното право държавите имат суверенно право да предприемат мерки и да провеждат политика за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване на тяхна територия.

3. Принцип на равно достойнство и уважение на всички култури

Опазването и насърчаването на многообразието от форми на културно изразяване предполагат признаване на равното достойнство и уважение на всички култури, в това число и културите на хора от малцинствата и коренното население.

4. Принцип на международна солидарност и сътрудничество

Международното сътрудничество и солидарност трябва да дадат възможност на всички страни и по-специално на развиващите се да създадат и развият средствата, необходими за тяхното културно изразяване, включително и за тяхната културна индустрия, независимо дали е новосъздадена, или е утвърдена на

местно, национално или международно равнище.

5. Принцип на взаимно допълване на икономическите и културните аспекти на развитието

Ако културата е основен фактор на развитието, то културните аспекти на развитието са също толкова важни, колкото и икономическите; следователно отделните лица и народите имат фундаментално право да взимат участие и да се възползват от тях.

6. Принцип на устойчиво развитие

Културното многообразие е голямо богатство за хората и обществата.

Опазването, поощряването и поддържането на културното многообразие са съществено условие за устойчиво развитие в полза на настоящите и бъдещите поколения.

7. Принцип на равен достъп

Равностойният достъп на всички до богатата и разнообразна гама от форми на културно изразяване от цял свят, както и достъпът на отделните култури до средствата за изява и разпространение представляват важен елемент за утвърждаване на културното многообразие и насърчаване на взаимното разбирателство.

8. Принцип на откритост и балансираност

Когато страните предприемат мерки за стимулиране на многообразието от форми на културно изразяване, те следва да насърчават по подходящ начин процеса на отваряне към други култури по света и да се уверят, че тези мерки съответстват на целите, преследвани от тази конвенция.

II. Приложно поле

Приложно поле

Член 3

Тази конвенция се прилага по отношение на политиките и мерките, предприети от държавите страни за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване.

III. Определения

Определения

Член 4

За целите на тази конвенция се приема, че:

1. Културно многообразие

Терминът "Културно многообразие" включва многобройните форми, чрез които културите на групи и общности намират своята изява. Тези форми се предават в рамките на отделните групи и общности и се обменят между тях.

Културното многообразие се проявява не само в различните форми, чрез които се изразява, обогатява и предава културното наследство на човечеството с помощта на разнообразните средства за културния изказ, но и в различните начини на художествено творчество, производство, разпространение, обмен и ползване на продуктите на културно изразяване независимо от използваните способности и технологии.

2. Културно съдържание

Терминът "Културно съдържание" включва символичното значение,

художествения аспект и културните стойности, които възплъщават или изразяват определена културна самобитност.

3. Форми на културно изразяване

Терминът "Форми на културно изразяване" включва изявата на индивидуално, групово или обществено творчество с културно съдържание.

4. Културни дейности, продукти и услуги

Терминът "Културни дейности, продукти и услуги" включва дейности, продукти и услуги, които от гледна точка на тяхното специфично качество, използване или крайна цел възплъщават или предават определена форма на културно изразяване независимо от търговската им стойност. Културните дейности могат да бъдат цел сами по себе си или да способстват за производството на културни продукти и услуги.

5. Културни индустрии

Терминът "Културни индустрии" обозначава индустриите, които произвеждат и разпространяват културни продукти или услуги, като посочените в предходния параграф 4.

6. Културни политики и мерки

Терминът "Културни политики и мерки" включва политиките и мерките, отнасящи се до културата на местно, национално или международно равнище, независимо дали са насочени към културата като такава, или са предназначени да имат пряко влияние върху формите на културно изразяване на отделните лица, групи или общности, включително върху творчеството, производството, разпространението и обмена на културни дейности, продукти и услуги и върху достъпа до тях.

7. Опазване

"Опазване" означава приемане на мерки с цел запазване, закрила и насърчаване на разнообразните форми на културно изразяване. А терминът "Да се опази" означава да бъдат предприети мерки в този смисъл.

8. Межкултурно взаимодействие

Терминът "Межкултурно взаимодействие" включва съществуване и балансирано взаимодействие на различни култури, както и възможността да се създадат общи форми на културно изразяване на основата на диалог и в дух на взаимно уважение.

IV. Права и задължения на страните

Основен принцип относно правата и задълженията

Член 5

1. В съответствие с Хартата на обединените нации, с принципите на международното право и международно признатите документи в областта на правата на човека държавите - страни по конвенцията, потвърждават суверенното си право да формулират и осъществяват своите културни политики и да приемат мерки за закрила и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, както и да развият международното сътрудничество за осъществяване на целите на тази конвенция.

2. Когато дадена държава - страна по конвенцията, осъществява политика и предприема мерки за закрила и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване на своята територия, нейните политики и мерки трябва да са съвместими с разпоредбите на тази конвенция.

Права на държавите - страни по конвенцията, на национално равнище

Член 6

1. В рамките на своите политики и мерки в областта на културата, определени в разпоредбите на член 4.6, и в зависимост от конкретните обстоятелства и нужди всяка държава - страна по конвенцията, може да приеме мерки за опазване и стимулиране на многообразието от форми на културно изразяване на своята територия.

2. Тези мерки могат да включват:

(a) регулиращи мерки, които целят опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване;

(b) целесъобразни мерки, които дават възможност на националните културни дейности, продукти и услуги да намерят достойно място сред общата съвкупност от културни дейности, продукти и услуги, съществуващи на дадена територия - по отношение на тяхното създаване, производство, разпространение, обмен и ползване, в това число и мерки, отнасящи се до езика, използван във връзка с посочените по-горе дейности, продукти и услуги;

(c) мерки, които целят да предоставят на независимите национални културни индустрии и на дейностите от неформалния сектор реален достъп до средствата за производство, разпространение и обмен на културни дейности, продукти и услуги;

(d) мерки, които целят оказване на финансова помощ от страна на държавата;

(e) мерки за стимулиране на организациите с нестопанска цел, на обществените и частните институции, на хората на изкуството и другите професионални кадри в областта на културата да развиват и насърчават свободния обмен на идеи и форми на културно изразяване, на културни дейности, продукти и услуги, както и за насърчаване на творческия дух и предприемаческия подход в тяхната дейност;

(f) мерки за създаване на съответни държавни институции и оказване на целесъобразна подкрепа на тяхната дейност;

(g) мерки за насърчаване и подкрепа на хората на изкуството, както и на всички, които участват в създаването на разнообразни форми на културно изразяване;

(h) мерки за насърчаване на многообразието от средства за информация, включително посредством развитие на обществените услуги по радиоразпръскване.

Мерки за развитие на формите на културно изразяване

Член 7

1. Държавите - страни по конвенцията, се стремят да създадат на своята територия такава среда, която стимулира отделните личности и социални групи:

(a) да създават, произвеждат, разпространяват и популяризират своите собствени форми на културно изразяване и да имат достъп до него, като отчитат специфичните условия и нужди на жените, както и на отделните социални групи, включително и на лицата, принадлежащи към малцинствата и коренното население;

(b) да имат достъп до различните форми на културно изразяване, създадени както на тяхната територия, така и в други страни по света.

2. Държавите страни се стремят да признават значимия принос на хората на изкуството, на всички участници в творческия процес, на културните общности и организации, които оказват подкрепа на техните усилия, както и тяхната важна роля за обогатяване на разнообразието от форми на културно изразяване.

Мерки за опазване на формите на културно изразяване

Член 8

1. Без да е в противоречие с разпоредбите на членове 5 и 6, всяка държава - страна по конвенцията, може да установи наличие на особена ситуация, при която формите на културно изразяване, съществуващи на нейната територия, са подложени на опасност от изчезване или са сериозно застрашени или се нуждаят от някаква спешна защита.

2. Държавите - страни по конвенцията, могат да предприемат всякакви целесъобразни мерки за опазване и съхранение на различните форми на културно изразяване в съответствие с разпоредбите на тази конвенция, ако е налице ситуацията, посочена в параграф 1.

3. Държавите - страни информират Междуправителствения комитет, посочен в разпоредбите на член 23, за всички мерки, предприети за овладяване на развитието на конкретната ситуация; от своя страна Комитетът има право да формулира съответни препоръки.

Обмен на информация и прозрачност

Член 9

Държавите - страни по конвенцията:

(а) предоставят в своите доклади до ЮНЕСКО, изготвяни на всеки четири години, информация за мерките, предприети за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване както на тяхна територия, така и в международен мащаб;

(б) посочват координатор, който отговаря за обмена на информация, свързана с тази конвенция;

(с) разпространяват и обменят информация, отнасяща се до опазването и насърчаването на многообразието от форми на културно изразяване.

Образование и повишаване на обществения интерес

Член 10

Държавите - страни по конвенцията:

(а) стимулират и развиват общото осъзнаване на значението да се опазва и насърчава многообразието от форми на културно изразяване чрез изготвяне и прилагане на програми за образование и повишаване на съпричастността на обществото;

(б) сътрудничат с други държави страни, както и с международни и регионални организации за постигане на целите на този член;

(с) стремят се да стимулират създаването и укрепването на производствения потенциал чрез разработване на програми за образование, подготовка и обмен на кадри в областта на културната индустрия; тези мерки трябва да бъдат прилагани така, че да не оказват негативно въздействие върху традиционните форми на производство.

Участие на гражданското общество

Член 11

Държавите - страни по конвенцията, признават определящата роля на гражданското общество в дейността по опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване. Държавите страни следва да създават благоприятни условия за активно участие на гражданското общество в дейността по осъществяване

на целите на тази конвенция.

Развитие на международното сътрудничество

Член 12

Държавите - страни по конвенцията, се стремят да укрепват двустранното, регионалното и международното сътрудничество, за да създадат благоприятни условия за насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, като отделят особено внимание на положенията, изложени в разпоредбите на членове 8 и 17, с цел да:

- (a) улесняват диалога между страните в областта на културната политика;
- (b) укрепват стратегическия и управленския потенциал от обществения сектор в общинските културни институции чрез професионален и международен културен обмен, както и чрез разпространение на най-добрия практически опит;
- (c) развиват партньорството с гражданското общество, неправителствените организации и обществения сектор, както и между тях самите, за да утвърждават и насърчават многообразието от форми на културно изразяване;
- (d) насърчават използването на нови технологии и оказват съдействие на партньорството, за да стимулират обмена на информация и културното разбирателство и да утвърдят многообразието от форми на културно изразяване;
- (e) съдействат за сключване на споразумения за съвместни продукции, производство и разпространение.

Интеграция на културата в устойчивото развитие

Член 13

Държавите - страни по конвенцията, се стремят да интегрират културата в собствената си политика на развитие на всички нива с цел да се създадат благоприятни условия за устойчиво развитие и да се обърне особено внимание на аспектите, свързани с опазването и насърчаването на многообразието от форми на културно изразяване.

Сътрудничество в полза на развитието

Член 14

Държавите - страни по конвенцията, се стремят да развиват сътрудничество в полза на устойчивото развитие и намаляване на бедността, особено по отношение на специфичните нужди на развиващите се страни, за да способстват за появата на динамичен културен сектор чрез следните способности:

- (a) Укрепване на културните индустрии на развиващите се страни:
 - (i) създаване и укрепване на културния кадрови и производствен потенциал и на културния обмен в развиващите се страни;
 - (ii) съдействие за разширяване на достъпа на техните културни дейности, продукти и услуги до световния пазар и до международната мрежа за разпространение;
 - (iii) стимулиране на появата на жизнеспособни местни и регионални пазари;
 - (iv) приемане - по възможност - на подходящи мерки в развитите страни за улесняване на достъпа на културни дейности, продукти и услуги от развиващите се страни до тяхната територия;
 - (v) съдействие на творческата дейност и - по възможност - улесняване на мобилността на хората на изкуството от развиващите се страни;
 - (vi) насърчаване на целесъобразно сътрудничество между развитите и

развиващите се страни и по-специално в областта на музикалното и филмовото изкуство.

(b) Укрепване на наличния кадрови потенциал за обмен на информация, опит, специални знания и умения, както и подготовка на кадри за обществения и частния сектор на развиващите се страни и по-специално в следните области: подготовка на стратегически и управленски потенциал, изготвяне и осъществяване на политики, популяризиране и разпространение на различни форми на културно изразяване, развитие на малки, средни и микропредприятия, използване на модерни технологии, повишаване на квалификацията и предаване на професионални знания и умения.

(c) Предаване на технологии и ноу-хау чрез въвеждане на целесъобразни стимулиращи мерки най-вече в областта на културните индустрии и предприятия.

(d) Финансова подкрепа чрез:

(i) създаване на Международен фонд за културното многообразие, описан в разпоредбите на член 18;

(ii) отпускане на държавна помощ за развитие - в рамките на необходимото - включително и техническа помощ, за насърчаване и подпомагане на творческата дейност;

(iii) различни форми на финансова подкрепа, като заеми с нисък лихвен процент, субсидии и други финансови механизми.

Механизми за сътрудничество

Член 15

Държавите - страни по конвенцията, поощряват развитието на партньорство между обществения и частния сектор и организациите с нестопанска цел - както и сред тях самите - с развиващите се страни, за укрепване на техния кадрови потенциал в областта на опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване. С оглед на реалните потребности на развиващите се страни тези новаторски форми на партньорство следва да акцентират върху развитието на инфраструктурите, човешките ресурси и разработката на политики, както и върху обмена на културни дейности, продукти и услуги.

Преференциално третиране на развиващите се страни

Член 16

Развитите страни улесняват културния обмен с развиващите се страни, като предоставят чрез подходящи институционални и юридически средства преференциално третиране по отношение на техните творци, специалисти и културни дейци, както и на техните културни продукти и услуги.

Международно сътрудничество в случай на сериозна заплаха за формите на културен изказ

Член 17

Държавите - страни по конвенцията, си сътрудничат и си оказват взаимно съдействие - особено по отношение на развиващите се страни - при възникване на ситуации, посочени в разпоредбите на член 8.

Международен фонд за културно многообразие

Член 18

1. С настоящото се учредява Международен фонд за културно многообразие, наричан по-долу "Фондът".

2. Фондът е съставен от целеви средства съгласно разпоредбите на финансовия правилник на ЮНЕСКО.

3. Ресурсите на Фонда се състоят от:

(a) доброволни вноски на държавите - страни по тази конвенция;

(b) средства от Генералната конференция на ЮНЕСКО за тази цел;

(c) вноски, дарения или завещания, предоставени от други държави, организации и програми от системата на Обединените нации, други регионални или международни организации, държавни или частни органи или частни лица;

(d) всяка начислена лихва върху средствата на Фонда;

(e) суми, събрани и постъпили от инициативи, организирани в полза на Фонда;

(f) всякакви други средства, предвидени във Вътрешния правилник на Фонда.

4. Използването на средствата на Фонда се решава от Междуправителствения комитет въз основа на ръководни насоки, приети от Конференцията на държавите - страни по конвенцията, посочена в разпоредбите на член 22.

5. Междуправителственият комитет може да приема вноски и други форми на помощ, предоставени за общи или конкретни цели, свързани с определени проекти при условие, че тези проекти са одобрени от него.

6. Направените вноски във Фонда не могат да бъдат съпроводени с никакви политически, икономически или други условия, които са несъвместими с целите, преследвани от тази конвенция.

7. Държавите страни следва да се стараят да внасят редовни доброволни вноски с цел осъществяване на тази конвенция.

Обмен, анализ и разпространение на информацията

Член 19

1. Държавите - страни по конвенцията, се договарят да обменят информация, специални знания и умения за събирането на данни и статистика, свързани с многообразието от форми на културно изразяване, както и с най-добрия практически опит в областта на тяхното опазване и популяризиране.

2. Благодарение на съществуващите механизми в рамките на своя Секретариат ЮНЕСКО улеснява събирането, анализа и разпространението на цялата информация, статистика и данни за най-добрия практически опит в тази област.

3. От своя страна ЮНЕСКО следва да създаде и актуализира банка с данни за различни сектори и правителствени, частни организации и организации с нестопанска цел, чиято дейност е свързана с формите на културно изразяване.

4. С цел улесняване събирането на данни ЮНЕСКО следва да отделя особено внимание на укрепването на кадровия потенциал, на опита, специалните знания и умения на държавите - страни по конвенцията, които отправят искане за помощ и съдействие в тази област.

5. Събирането на данните, посочени в разпоредбите на този член, следва да допълва информацията, събирана в съответствие с разпоредбите на член 9.

V. Връзка с други нормативни документи

Връзки с други нормативни документи: взаимно съдействие, взаимно допълване и равнопоставеност

Член 20

1. Държавите - страни по конвенцията, признават, че трябва да изпълняват добросъвестно своите задължения, произтичащи от тази конвенция и от всички останали международни договори, по които са страни. В тази връзка, без да подчиняват разпоредбите на тази конвенция на други международни нормативни актове, държавите страни:

(а) следва да насърчават взаимното съдействие и спазване на разпоредбите на тази конвенция и другите международни нормативни актове, по които са страни; и

(b) следва да отчитат разпоредбите на тази конвенция при тълкуването и прилагането на разпоредбите на други международни договори, по които са страни, или при поемането на други международни задължения.

2. Нито една разпоредба на тази конвенция не може да бъде тълкувана като мотив за изменение на правата и задълженията на държавите страни, произтичащи от други международни нормативни документи, по които тези държави са страни.

Международно съгласуване и координация

Член 21

Държавите - страни по конвенцията, се задължават да популяризират целите и принципите на тази конвенция на други международни форуми. За тази цел държавите страни следва да се консултират взаимно, ако е необходимо, като действат в духа на тези цели и принципи.

VI. Органи на конвенцията

Конференция на държавите - страни по конвенцията

Член 22

1. С настоящото се учредява Конференция на държавите - страни по тази конвенция. Конференцията на държавите страни е висш пленарен орган на конвенцията.

2. Конференцията на държавите страни се свиква на редовна сесия - по възможност - на всеки две години в рамките на Генералната конференция на ЮНЕСКО. Тя може да бъде свикана на извънредна сесия, ако бъде взето такова решение, или по молба, отправена до Междуправителствения комитет от най-малко една трета от държавите страни.

3. Конференцията на държавите страни приема свой Вътрешен правилник.

4. Конференцията на държавите страни има следните функции:

(а) да избира членовете на Междуправителствения комитет;

(b) да получава и обсъжда докладите на държавите - страни по тази конвенция, предоставени от Междуправителствения комитет;

(c) да одобрява оперативните ръководни насоки, разработени по нейно искане от Междуправителствения комитет;

(d) да приема всякакви други мерки, считани за необходими за осъществяване на целите на тази конвенция.

Междуправителствен комитет

Член 23

1. С настоящото към ЮНЕСКО се учредява Междуправителствен комитет за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, наричан по-долу "Междуправителствен комитет". Комитетът се състои от представители на 18 държави - страни по тази конвенция, избрани за четири години от Конференцията на държавите страни, след влизането в сила на конвенцията, в съответствие с член 29.

2. Междуправителственият комитет заседава веднъж годишно.

3. Междуправителственият комитет осъществява своята дейност под ръководството и въз основа на ръководните насоки, приети от Конференцията на държавите - страни по конвенцията; той се отчита пред нея.

4. Броят на членовете на Междуправителствения комитет се увеличава на 24, когато броят на държавите - страни по конвенцията, достигне 50.

5. Изборът на членовете на Междуправителствения комитет се основава на принципите на справедливо географско разпределение и на ротация.

6. Без да накърнява изпълнението на другите задължения, възложени му по силата на тази конвенция, комитетът има следните функции:

(а) да оказва съдействие за осъществяване на целите на конвенцията, да създаде и обезпечи мониторинг на нейното изпълнение;

(б) по искане на Конференцията на държавите - страни по конвенцията, да изготвя и представя за одобрение оперативните ръководни насоки за осъществяване и прилагане на разпоредбите на тази конвенция;

(с) да предоставя на Конференцията на държавите - страни по конвенцията, докладите на отделните страни, заедно с резюме на съдържанието им и с бележките на Комитета;

(д) да формулира целесъобразни препоръки в отделни случаи, доведени до неговото знание от държавите - страни по конвенцията, в съответствие с нейните разпоредби и по-специално с разпоредбите на член 8;

(е) да установява процедури и други механизми за консултация с цел утвърждаване на целите и принципите на тази конвенция на други международни форуми;

(ф) да изпълнява всички други задачи, възложени му от Конференцията на държавите - страни по конвенцията.

7. Съгласно своя Вътрешен правилник Междуправителственият комитет може да кани по всяко време държавни или частни организации или физически лица да участват на неговите заседания с цел провеждане на консултации с тях по конкретни въпроси.

8. Междуправителственият комитет изготвя и приема свой Вътрешен правилник и го предлага за утвърждаване от Конференцията на държавите - страни по конвенцията.

Секретариат на ЮНЕСКО

Член 24

1. Секретариатът на ЮНЕСКО оказва съдействие на различните органи, създадени в съответствие с конвенцията.

2. Секретариатът подготвя документацията на Конференцията на държавите страни и за Общата асамблея и на Междуправителствения комитет, както и проектите за дневен ред на техните заседания; той оказва съдействие за прилагане на техните решения и изготвя доклад за тяхното изпълнение.

VII. Заключителни разпоредби

Уреждане на разногласия

Член 25

1. При възникване на разногласия между държавите - страни по тази конвенция, свързани с тълкуването или с прилагането на конвенцията, държавите страни следва да се стремят да търсят решение чрез преговори.

2. В случай, че държавите - страни по конвенцията, не могат да постигнат съгласие по пътя на преговорите, те могат да прибегнат съвместно до "добрите услуги" на трета страна или да се обърнат към нея с молба за посредничество.

3. Ако няма възможност да се прибегне към "добри услуги" или към посредничество или ако разногласията не са могли да бъдат уредени по пътя на преговорите, на "добрите услуги" или на посредничеството, съответната държава страна може да прибегне към помиряване в съответствие с процедурата, изложена в приложението към тази конвенция. Държавите - страни по конвенцията, следва да обсъдят добросъвестно предложението за разрешаване на даденото разногласие, внесено от Помирителната комисия.

4. В момента на ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване всяка държава - страна по конвенцията, може да заяви, че не признава посочената по-горе помирителна процедура. Страната, направила такава декларация, може да я оттегли по всяко време с писмено уведомление до Генералния директор на ЮНЕСКО.

Ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване от държавите членки

Член 26

1. Тази конвенция подлежи на ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване от държавите - членки на ЮНЕСКО, в съответствие с техните конституционни процедури.

2. Документите за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване се депозират при Генералния директор на ЮНЕСКО.

Присъединяване

Член 27

1. Тази конвенция е открита за присъединяване за всички държави, които не са членки на ЮНЕСКО, но членуват в Организацията на обединените нации или в една от нейните специализирани организации и които са поканени от Генералната конференция на Организацията да се присъединят към конвенцията.

2. Тази конвенция е открита също така за присъединяване и за територии, които се ползват от пълна вътрешна автономия, призната за такава от Организацията на обединените нации, но не са достигнали до пълна независимост съгласно Резолюция 1514 (XV) на Общото събрание на Организацията на обединените нации, които са компетентни по въпросите, третираны в тази конвенция, и притежават необходимата правосубектност да сключват договори в тази област.

3. По отношение на организациите за регионална икономическа интеграция се прилагат следните разпоредби:

(а) Тази конвенция е открита за присъединяване и за всяка организация за регионална икономическа интеграция, която, при положение че са спазени разпоредбите в следващите параграфи, следва да бъде обвързана със задълженията,

произтичащи от разпоредбите на конвенцията по същия начин, като държавите страни.

(b) Когато една или повече държави - членки на такава организация, също са страни по конвенцията, тази организация и тези държави членки се споразумяват за разграничаване на отговорността при изпълнение на своите задължения, произтичащи от тази конвенция. Това разпределение на отговорностите влиза в сила веднага след процедурата по уведомление, посочена в алинея (c). Организацията и държавите членки не могат да упражняват едновременно правата, произтичащи от тази конвенция. Освен това, що се отнася до техните области на компетентност, организациите за икономическа интеграция разполагат с брой гласове, равен на броя на техните държави членки, които са страни по конвенцията. Тези организации не следва да се възползват от своето право на вот, ако държавите членки упражнят това свое право и обратно.

(c) Всяка организация за регионална икономическа интеграция и нейната държава или държави членки, които са се договорили за разпределяне на отговорностите в съответствие с изложеното в алинея (b), следва да информират държавите страни за предложеното разпределение по следния начин:

(i) в своя документ за присъединяване съответната организация посочва точно разпределението на отговорностите по въпросите, третираны от конвенцията;

(ii) в случай на по-нататъшна промяна на съответните отговорности организацията за регионална икономическа интеграция следва да информира депозитаря за всяко предложение за промяна на тези отговорности; от своя страна депозитарят следва да информира държавите страни за тази промяна.

(d) Държавите - членки на организация за регионална икономическа интеграция, станали страни по конвенцията, са компетентни по презумпция по всички области, които не са били заявени или посочени изрично на депозитаря като обект на прехвърляне на компетенциите в полза на самата организация.

(e) Терминът "регионална организация за икономическа интеграция" включва организация, съставена от суверенни държави - членки на Организацията на обединените нации или на една от нейните специализирани организации, на която тези държави са прехвърлили своите компетенции по отношение на въпросите, третираны от тази конвенция, и която съгласно своя вътрешен правилник е надлежно упълномощена да стане страна по конвенцията.

4. Документът по присъединяването се депозира при Генералния директор на ЮНЕСКО.

Координатор

Член 28

Всяка държава, която стане страна по тази конвенция, следва да посочи координатор в съответствие с разпоредбите на член 9.

Влизане в сила

Член 29

1. Тази конвенция влиза в сила след изтичане на три месеца от датата на депозиране на тридесетия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване, но само по отношение на тези държави или организации за регионална икономическа интеграция, които са депозирали своите документи за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване до тази дата или по-рано. По отношение на всяка друга държава страна, конвенцията влиза в сила след

изтичане на три месеца от датата на депозиране на нейния документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване.

2. За целите на този член нито един документ, депозиран от организация за регионална икономическа интеграция, не следва да се прибавя към вече депозираните брой документи от държави - членки на тази организация.

Федерални или неунитарни конституционни системи

Член 30

Тъй като международните нормативни документи обвързват страните независимо от техните конституционни системи, по отношение на държавите страни, които имат федерална или неунитарна конституционна система, се прилагат следните разпоредби:

(а) по отношение на разпоредбите на тази конвенция, чието приложение е от компетентността на една федерална или централна законодателна власт, задълженията на съответното федерално или централно правителство са същите, както и задълженията на държавите страни, които не са федерални държави;

(б) по отношение на разпоредбите на тази конвенция, чието приложение е от компетентността на всеки от съставляващите я субекти, като отделните щати, графства, провинции или кантони, и които съгласно съществуващата федерална конституционна система не са обвързани с приемането на законодателни мерки, федералното правителство предоставя на вниманието на компетентните власти на тези щати, графства, провинции или кантони разпоредбите на конвенцията с препоръка за тяхното приемане.

Денонсиране

Член 31

1. Всяка държава страна може да денонсира тази конвенция.

2. Денонсирането се извършва с писмено уведомление, депозирано при Генералния директор на ЮНЕСКО.

3. Денонсирането влиза в сила дванадесет месеца след датата на получаване на документа за денонсиране. То не променя по никакъв начин финансовите задължения на денонсиращата държава страна, които следва да бъдат издължени до датата на влизане в сила на оттеглянето от тази конвенция.

Функции на депозитаря

Член 32

Генералният директор на ЮНЕСКО в качеството се на депозитар на тази конвенция информира държавите - членки на Организацията, държавите нечленки и организациите за регионална икономическа интеграция, посочени в член 27, както и Организацията на обединените нации за депозирането на всички документи за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване, посочени в членове 26 и 27, както и за депозирането на документи за денонсиране, посочени в член 31.

Изменения

Член 33

1. Всяка държава страна може с писмено уведомление до Генералния директор на ЮНЕСКО да предложи изменения на разпоредбите на тази конвенция. Генералният директор разпространява това предложение до всички участници. Ако в

продължение на шест месеца от датата на разпращане на това известие най-малко половината от държавите страни дадат положително становище по това предложение, Генералният директор го представя на следващата сесия на Общата асамблея за обсъждане и евентуално приемане.

2. Измененията се приемат с мнозинство от две трети от присъстващите и участващите в гласуването държави страни.

3. След тяхното приемане измененията и допълненията на тази конвенция подлежат на ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване от държавите страни.

4. За държавите страни, които са ратифицирали, приели, утвърдили измененията към тази конвенция или са се присъединили към тях, измененията влизат в сила след три месеца от датата на депозиране на документите, посочени в параграф 3 на този член, от две трети от държавите - страни по конвенцията. Впоследствие, за всяка държава страна, която ратифицира, приема, утвърждава или се присъединява към дадено изменение и допълнение, то влиза в сила след три месеца от датата на депозиране на документа за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване от страна на тази държава.

5. Процедурата, предвидена в параграфи 3 и 4, не се прилага по отношение на изменения и допълнения на член 23 относно броя на държавите - членки на Междуправителствения комитет. Тези изменения и допълнения влизат в сила от момента на тяхното приемане.

6. Държава или организация за регионална икономическа интеграция по смисъла на член 27, която става страна по конвенцията, след встъпването в сила на измененията и допълненията, предвидени в параграф 4 на този член, освен ако не заяви други намерения, се счита за:

(а) страна по тази конвенция с приетите към нея съответни изменения; и

(б) страна по тази конвенция без приетите към нея изменения по отношение на всяка държава страна, необвързана с тези изменения.

Автентични текстове

Член 34

Тази конвенция е съставена на английски, арабски, испански, китайски, руски и френски език, като всичките шест текста имат еднаква сила.

Регистрация

Член 35

В съответствие с член 102 от Хартата на Организацията на обединените нации тази конвенция подлежи на регистриране в Секретариата на Организацията на обединените нации по искане от страна на Генералния директор на ЮНЕСКО.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Помирителна процедура

Член I - Помирителна комисия

Помирителната комисия се учредява по искане на една от държавите, която е страна по даден спор. Комисията се състои от пет членове, ако държавите - страни по конвенцията, не се споразумеят за друго, като всяка държава страна посочва

двама от тях, а председателят се номинира по взаимно съгласие измежду всички избрани членове.

Член 2 - Членове на комисията

В случай на разногласия между повече от две държави страни страните, които имат общи интереси, определят своите членове в комисията по взаимно съгласие. Ако най-малко две от държавите страни имат различни интереси, или когато възникнат разногласия по въпроса, дали техните интереси са едни и същи, тези държави определят своите членове поотделно.

Член 3 - Назначения

Ако в срок от два месеца след датата на депозиране на молба за създаване на Помирителна комисия държавите страни не са определили всички членове на комисията, Генералният директор на ЮНЕСКО по молба на страната, депозирала съответната молба, извършва необходимите назначения в последващ срок от два месеца.

Член 4 - Председател на комисията

Ако в срок от два месеца след определяне на последния член на комисията тя все още не е избрала свой председател, Генералният директор на ЮНЕСКО по молба на една от държавите членки назначава председател на комисията в последващ срок от два месеца.

Член 5 - Решения

Помирителната комисия взема решения с мнозинството от гласовете на своите членове. Тя сама определя своята процедура на действие, освен ако страните по спора не са се договорили за друго. Комисията внася предложение за разрешаване на спора, което държавите членки следва да обсъдят добросъвестно.

Член 6 - Разногласия

В случай на разногласие, свързано с компетентността на Помирителната комисия, комисията сама взема решение по този въпрос.